

EUS Ikonen Susanna(VM), Järvenpää
Soila

20.05.2019

Asia

ECOFIN-neuvosto 17.5. - Yhteenvetoraportti

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 17.05.2019

Alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotuksen osalta ei saavutettu poliittista yhteisymmärrystä. Erimielisyyttä oli edelleen kotitislauksen verovapautta koskevasta artiklasta, erityisesti määrärajoituksesta. Asia on tärkeä pj. Romanielle, joka jatkaa työtä.

Valmisteverotuksen järjestelmädirektiivin uudelleenlaadintaa koskevasta ehdotuksesta ei myöskään saavutettu poliittista yhteisymmärrystä. Kaikki muut jäsenvaltiot pj-jäsenvaltio Romaniaa lukuun ottamatta olivat valmiit hyväksymään pj:n kompromissiehdotuksen.

Neuvosto keskusteli komission aloitteesta käsitellä OECD:n digitaalisen talouden verotuksen ja kansainvälisen yritysverotuksen kehittämistä koskevia ehdotuksia EU-tasolla mahdollisten yhteisten kantojen löytämiseksi ja EU-jäsenmaiden intressien turvaamiseksi. Jäsenmaiden enemmistö tuki keskustelujen aloittamista. Lisäksi neuvosto hyväksyi EU-ohjausjaksoon liittyen päätelmät maaraporteista.

Euroryhmässä keskusteltiin taloustilanteesta ja politiikkahaasteista komission 7.5. julkaiseman kevätennusteen pohjalta.

Euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa jatkettiin keskustelua euroalueen talousarviovälineestä. Kevään aikana keskusteluissa on edetty hyvin useissa keskeisissä välineen piirteissä sekä vaihtoehtoisissa menoihin, hallinnointiin, tuloihin ja oikeudellisiin seikkoihin liittyen. Yhteiseen näkemykseen pyritään kesäkuussa, vaikka vielä jotkin kriittiset elementit ovat avoinna.

Valmisteverot

Puheenjohtajan tavoitteena oli saavuttaa poliittinen yhteisymmärrys **alkoholiveron rakennedirektiiviä** koskevan muutosehdotuksen osalta. Asia on puheenjohtajamaalle tärkeä kansallisen tradition vuoksi. Neuvoston keskustelut painottuivat kotitislauksen verovapautta koskeviin kysymyksiin. Komissio sekä useat jäsenmaat pitivät kompromissiehdotuksessa ehdotettua kotitislauksen verovapauden määrää edelleen liian korkeana eikä jäsenvaltiokohtaiset erot määrän

suhteen saaneet myöskään kannatusta. Asiassa ei näin ollen saavutettu yhteisymmärrystä. Puheenjohtaja kuitenkin katsoi, että asiassa on edetty ja että tarvitaan lisätyötä.

Puheenjohtaja tavoitteli poliittista yhteisymmärrystä myös **valmisteveron järjestelmädirektiivin** uudelleenlaadintaa koskevasta direktiiviehdotuksesta. Puheenjohtajan kompromissiehdotuksesta oli poistettu aiemmin erimielisyyttä aiheuttanut muutos liittyen yksityishenkilöiden hankintoihin (matkustajatuomiset). Asiaan oli sen sijaan otettu komission pöytäkirjalause, jossa esitettiin tulkinta nykyartiklasta ja todettiin meneillä oleva selvitys. Komissio ja kaikki muut jäsenvaltiot pj-jäsenvaltio Romaniaa lukuun ottamatta olivat valmiit hyväksymään kompromissin. Asiassa ei siten saavutettu yhteisymmärrystä. Puheenjohtaja katsoi, ettei paketti ole vielä valmis ja asiassa tarvitaan lisätyötä.

Kansainväliset kokoukset

Neuvosto keskusteli **digitaalisen talouden verotuksesta kansainvälissä yhteyksissä**. Puheenjohtaja esitteli asian taustaa, OECD:ssä käynnissä olevaa työtä ja komission aloitetta EU-tason keskustelujen avaamiseksi. Tavoitteena olisi tunnistaa mahdollisia yhteisiä kantoja, joilla voitaisiin vaikuttaa OECD-keskusteluun tehokkaammin EU:n jäsenvaltioiden sekä sisämarkkinoiden intressit huomioiden.

Komissio korosti, että keskustelu ei enää rajaudu vain digitaalisen talouden verokysymyksiin, vaan kyse on laajemmasta uudistuksesta. Siksi on pohdittava, kuinka eurooppalaisia näkökulmia ja arvoja voidaan tuoda keskusteluun mukaan. Suomi korosti OECD:ssä käynnissä olevan työn merkitystä asiassa, mutta piti kuitenkin kannatettavana yhteistyön tekemistä EU:ssa ja yhteisten näkökantojen etsimistä OECD-keskusteluihin. Jäsenmaiden enemmistö tuki EU-tason keskustelujen aloittamista. Puheenjohtaja Romania pyrkii käynnistämään keskustelut vielä oman pj-kautensa lopussa, mutta työtä jää myös Suomen puheenjohtajakaudelle. Pj. ilmoitti edustavansa kesäkuun G20-kokouksessa EU-maita.

Puheenjohtaja ja komissio kertoivat Washingtonissa pidetyistä **Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kevätkokouksista** sekä niiden yhteydessä järjestetystä **G20-maiden** valtiovarainministereiden ja keskuspankkien pääjohtajien kokouksesta. Neuvosto antoi myös talous- ja rahoituskomitealle mandaatin valmistella ja hyväksyä Fukuokan kesäkuun G20-kokousta koskevat päälinjat.

Lisäksi Suomi informoi neuvostoa **ilmastotoimia** varten muodostetun **valtiovarainministereiden koalition** ensimmäisestä kokouksesta sekä tulevista toimista ja toivotti kaikki tervetulleiksi mukaan koalitioon. Komissio ja Euroopan investointipankki (EIP) antoivat tukensa koalitiolle.

Eurooppalainen ohjausjakso 2019

Neuvostossa hyväksyttiin päätelmät vuoden 2019 perusteellisista tarkasteluista ja vuoden 2018 maakohtaisten suositusten täytäntöönpanosta. Komissio totesi, että maiden välillä on suuria eroja suositusten toimeenpanossa ja useiden maiden tulisi kiinnittää huomiota velvollisuuksien täyttämiseen.

Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi seuraavan institutionaalisen kauden painopisteitä koskevasta prosessista. Pj. on laatinut kirjeen aiheesta käydyistä keskusteluista, joka on lähetetty Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Tuskille.

ECOFIN-aamiainen ja lounas

Ecofin-aamiaisella aiheina oli tavanomaiseen tapaan taloustilanne ja raportointi edellisen päivän euroryhmän kokouksesta. Lisäksi käytiin keskustelu Euroopan investointipankin (EIP) maastrategioista ja alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotuksesta, jota koskeva keskustelu jatkui neuvoston kokouksessa. Lisäksi kuultiin komissaari Moscovicin esittely lopullista ALV-järjestelmää koskevien neuvottelujen vauhdittamiseksi laaditun kirjeen pohjalta. Lounaalla kuultiin komissaari Oettingerin alustus EMU-arkkitehtuurista sekä keskusteltiin työvoiman liikkuvuudesta.

Muut kokoukset

Ennen neuvoston kokousta käytiin EU:n, Länsi-Balkanin ja Turkin kesken taloudellinen dialogi, jossa EU:n neuvostoa edusti puheenjohtajuus-trio.

Euroryhmä 16.5.

1. Taloustilanne ja politiikkahaasteet

Euroryhmässä keskusteltiin taloustilanteesta ja politiikkahaasteista komission 7.5. julkaiseman kevätennusteen pohjalta. Komission ennusteen mukaan talouskasvu on hidastumassa, erityisesti euroalueella. Loppuvuonna kasvu hieman elpyy, mutta riskit ovat alasuuntaisia. Suurimmat riskit liittyvät kauppapoliittisiin uhkiin ja Brexitiin. Euroryhmässä katsottiin, että euroalue on nykyisin kuitenkin vastustuskykyisempi ja paremmin varustettu vastaamaan talouden shokkeihin. Taloustilanteen kehittymistä seurataan kuitenkin tiiviisti seuraavissa kokouksissa.

Osana keskustelua kansallisista politiikkatoimista Kreikan ministeri informoi euroryhmää Kreikan hiljattain tekemistä lainsäädäntötoimista, joilla on merkitystä sen julkisen talouden uraan. Euroryhmä keskustelee asiasta kesäkuun kokouksessaan komission tekemän kolmannen tiivistetyn seurannan raportin pohjalta. Euroryhmä odottaa Kreikan edelleen kunnioittavan tekemiään sitoumuksia, jotta se säilyttää investoijien luottamuksen myös tulevaisuudessa.

Euroryhmän laajennettu kokoonpano:

1. Konvergenssia ja kilpailukykyä tukevan euroalueen talousarviovälineen piirteet – fokus rahoitusnäkökohdissa ja välineen piirteissä

Euroryhmässä jatkettiin keskustelua euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävästä talousarviovälineestä. Edellisissä kokouksissa on keskusteltu välineen käyttökohteista sekä hallintomallista ml. päätöksentekomenettely. Tässä kokouksessa jatkettiin keskustelua välineen rahoituksesta.

Keskeisenä kysymyksenä oli, tuleeko välineen rahoitus pelkästään EU:n budjetin omaista varoista vai tulisiko rahoitusta sen lisäksi tulla jäsenmailta myös EU-budjetin ulkopuolelta. Kysymykseen liittyvät tärkeitä laillisia ja hallinnollisia näkökohtia eikä niistä ole jäsenmaiden kesken yhteistä näkemystä.

Ministeri Orpo totesi puheenvuorossaan, että Suomen hallitustilanteesta johtuen Suomen toimitusministeristö ei voi muuttaa Suomen kantoja, jotka ovat euroryhmässäkin tiedossa. Välineen rahoittamien menojen osalta ollaan lähellä yhteisymmärrystä ja olisi järkevää pitää väline mahdollisimman joustavana, jotta siitä olisi hyötyä maille, joilla on erilaisia tarpeita. Allokaatiokriteerin tulee olla linjassa koheesio-oikeusperustan kanssa. Hallintomallin osalta neuvoston oikeuspalvelu on esittänyt hyvän EU:n oikeudellisen kehikon mukaisen ratkaisun. Tulojen osalta tuemme uudistusten tukivälineelle allokoituja varojen käyttöä. Ajatus rahoituksesta hallitusten välisellä sopimuksella on vaikein kysymys eikä sen ratkaiseminen kesäkuussa vaikuta mahdolliselta. Riskinä siinä on myös, että koko monivuotinen rahoituskehys (MFF) viivästyy. Paras saavutettavissa oleva ratkaisu kesäkuussa vaikuttaisi olevan poliittinen sopimus välineestä ja yhteisymmärrys siitä, että neuvottelut hallitusten välisestä sopimuksesta jatkuvat syksyllä.

Keskusteltiin myös siitä, kuinka euromaat ohjaavat talousarviovälinettä strategisesti ja mitkä olisivat välineen allokaatiokriteerit. Strategisella ohjausprosessilla on laajaa tukea jäsenmailta, mutta vielä tarvitaan jonkin verran työtä sen osalta. Euromaat myös valvoisivat välineen toimeenpanoa, jonka tekee komissio.

Tässä ja kevään aiemmissa euroryhmän kokouksissa käydyn keskustelun pohjalta saatiin yhteenveto välineen piirteistä. Kevään aikana keskusteluissa on edetty hyvin useissa keskeisissä välineen piirteissä sekä vaihtoehtoissa menoihin, hallinnointiin, tuloihin ja oikeudellisiin seikkoihin liittyen. Yhteiseen näkemykseen pyritään kesäkuussa, vaikka vielä jotkin kriittiset elementit ovat avoinna.

Kesäkuun euroryhmän kokouksessa talousarviovälineen lisäksi keskustellaan joulukuun eurohuippukokouksen linjausten mukaisesti myös Euroopan vakausmekanismiin sopimusmuutoksesta, yhteisestä eurooppalaisesta talletussuojasta (EDIS) sekä pankkiunionista.

Suomen edustajat

PE Marja Rislakki (EUE), AVS Tuomas Saarenheimo, ylijohtaja Terhi Järvikare (VM) sekä Suomen valtuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
